

since 1926 č. 253 Sb. a zák. z 27. listopadu 1930 č. 192 Sb. podle sazby I. položka 3a vl. nař. z 23. prosince 1932 č. 191 Sb.

Podáním z 21. března 1933 žádal spolek, aby dávka byla odepsána, po případě snížena, poukazuje k svému velice nepříznivému finančnímu stavu, který často nedovoluje ani vyplacení služného učitelům, jakož i k tomu, že schodek akademie činí skoro $\frac{3}{4}$ mil. Kč.

Žádost tato byla zamítnuta nař. rozhodnutím, jelikož nejsou tu podmínky čl. IX vl. nař. z 23. prosince 1932 č. 191 Sb., za kterých osvobození od dávky může býti přiznáno.

O stížnosti, podané na toto rozhodnutí, uvažoval nss takto: — — —

Stížnost, obracejíc se proti vlastnímu obsahu nař. rozhodnutí, má za to, že žal. úřad porušil zákon, nepřiznal-li st-lce osvobození od dávky, ač podle čl. IX nař. č. 191/1932 Sb. ve spojení s § 26 o. z. o. st-lce nárok na odepsání dávky odpírati nelze.

Je sice pravda, že podle § 26 o. z. o. požívají dovolené společnosti (právnícké osoby) v poměru k jiným zpravidla stejných práv s jednotlivými osobami. Leč toto právní pravidlo neposkytuje právníckým osobám, jak patrně z jeho znění (arg. slůvko »zpravidla«), absolutní rovnoprávnost s osobami fysickými, chce naopak zaručiti jim rovnost jen co do oněch práv, jež podle své povahy a pojmu nepředpokládají fysickou osobnost. Tam, kde norma, upravující určitá práva a právní poměry, má na zřeteli toliko osoby fysické, není místa pro práva ta i u právníckých osob, a nelze pro ně nic vytěžiti z předpisu § 26 o. z. o. Podle § 6 zák. č. 53/1925 Sb. ve znění zák. č. 253/1926 Sb. o dávkách za úřední úkony ve věcech správních má každý, kdo by bez zkrácení nutné výživy potřebné pro sebe a svou rodinu nemohl dávky zaplatiti, nárok, aby úřad k vyměření dávky příslušný od vyměření upustil anebo dávku prominul. Podrobnosti mělo ustanoviti nařízení. Čl. IX vl. nař. č. 191/1932 Sb. přejímá v bodu B ustanovení cit. § 6 a provádí blíže v dalším svém obsahu předpis ten. Mluví-li obě normy o »zkrácení nutné výživy« a »o rodině«, a tímto způsobem označují subjekt práva, jež zakládají, nelze míti pochybnosti o tom, že chtěly právní nárok na osvobození, resp. prominutí dávky za úřední úkony propůjčiti toliko fysické osobě, a že vyloučily ze způsobilosti býti subjektem práva toho osoby právnícké. Za tohoto stavu práva nelze ovšem opírati nárok st-lky na osvobození od dávky o předpis čl. IX nař. č. 191/1932 Sb. ve spojení s §em 26 o. z. o. a neporušil žal. úřad zákon, odepřel-li přiznati st-lce osvobození od dávky proto, že nejsou splněny podmínky čl. IX nař. č. 191/1932 Sb. Nespadá-li však st-lka mezi oprávněné osoby, není vadou, tím méně podstatnou, že žal. úřad nevyšetřoval hmotné poměry její, a že v nař. rozhodnutí blíže neodůvodnil, proč má za to, že finanční stav spolku prominutí dávky neospravedlňuje.

Č. 11.905.

Dávka z přírastku hodnoty nemovitostí: * Pod pojem »výhody« vo smysle § 16 odst. 2 dávk. prav. (příloha III. k vl.

nar. č. 143/1922 Sb.) nelzá zahrnúť prípady prevodov, ktoré podľa § 4 odst. 1 dávk. prav. nie sú podrobené dávke z prírastku hodnoty.

(Nález zo dňa 11. mája 1935 č. 15.602/35.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 10.445/33.

Vec: Ján L. v R. proti zemskému úradu v Bratislave o dávku z prírastku hodnoty nemovitostí.

Výrok: Napadnuté rozhodnutie sa zrušuje pre nezákonnosť.

Dôvody: Zámennou smluvou zo dňa 20. apríla 1925 zamenili si starší Štefan L. a sť-l' svoje nemovitosti vo smluve tej bližšie označené. Z tohoto prevodu bola sť-l'ovi platobným rozkazom starostu obce R. zo dňa 25. januára 1929 predpísaná dávka z prírastku hodnoty nemovitosti čiastkou 467 Kč 10 h. Napadnutým rozhodnutím potvrdil žal. úrad v poradií stolic správnych tento predpis dávky.

O sťažnosti na toto rozhodnutie uvážil nss:

Podľa správnych spisov uplatňoval sť-l' v pokračovaní pred poslednou stolicou správnu (§ 5 zák. o ss), totiž v odvolaní do rozhodnutia okr. úradu v Kráľ. Chlumci zo dňa 8. októbra 1931, že dávka z prírastku hodnoty bola mu predpísaná neprávom, keďže šlo o prevod medzi sť-l'om a jeho otcom uskutočnený zámennou smluvou, ktorýžto prevod — jak sť-l' v odvolaní uvádzal — nepodlieha dávke podľa § 4 odst. 1 dávk. prav. (príloha III. k vl. nar. č. 143/1922 Sb.).

Žal. úrad nezabýval sa v napadnutom rozhodnutí vôbec meritorne otázkou sť-l'om v odvolaní relevovanou, jestli totiž prevod, o ktorý ide, patrí k oným prevodom, ktoré podľa § 4 odst. 1 dávk. prav. nie sú podrobené dávke, ale odoprel jednať meritorne o tejto otázke a to jedine z dôvodu, že sť-l'a stihly následky prekluzie podľa § 16 odst. 2 dávk. prav., ktoréžto následky žal. úrad vyvodil z tej okolnosti, že sť-l', ačkoľvek bol riadne vyzvaný, nepodal vôbec priznania k dávke, v ktoromžto priznaní mal uviesť a hodnoverne preukázať okolnosti, na základe ktorých činí nárok na »výhodu« podľa § 4 odst. 1 dávk. prav. Je síce pravda, že žal. úrad v poslednom odstavci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol: »Pripomína sa ináč ešte, že podľa odst. 3 § 4 sú len úplatné prevody s rodičov na deti oslobodené od dávky z prírastku hodnoty nemovitostí, kdežto opačne nie. Pri zámene sa ale stáva prevod v oboch smeroch.« Lež v tomto passu napadnutého rozhodnutia nelzá spatrovať samostatný dôvod, z ktorého žal. úrad zamietol sť-l'ovo odvolanie, ale ide v tomto passu len o púhy prejav názoru žal. úradu, ako by žal. úrad posudzoval vec po stránke meritornej v prípade, že by sť-l' nebol sa octnul — podľa názoru žal. úradu — v prekluzii.

Za tohoto stavu veci môže sa tedy nss zabývať jedine otázkou, zda je v shode so zákonom onen vlastný dôvod, o ktorý — ako je svrchu uvedené — žal. úrad svoj výrok jedine oprel.

V § 16 odst. 2 dávk. prav. sa stanoví: »Okolnosti, na základe ktorých sa činí pri vymerovaní dávky nárok na výhody (prípochty a pod.),

je v priznaní uviesť a hodnoverne preukázať, ináč k nim pri vymerovaní dávky nebude hľadené.« Dávkové pravidla rozoznávajú jednak prípady »oslobodenia od dávky z prírastku hodnoty« — a to prípady »oslobodenia osobného« (§ 2) a prípady »oslobodenia vecného« (§ 3) — a jednak prípady, v ktorých ide o prevody, »ktoré nie sú podrobené dávke z prírastku hodnoty« (§ 4). Pri »oslobodení« od dávky ide o výnimku zo zásadnej dávkovej povinnosti stran prevodov, ktoré by inak dávke podliehaly; naproti tomu pri prevodoch, »ktoré nie sú podrobené dávke«, ide o prevody, ktoré sú vôbec zásadne vyňaté z dávkovej povinnosti.

Strana, uplatňujúc v konkrétnom prípade »oslobodenie« od dávky, domáha sa tým výnimky zo zásadnej dávkovej povinnosti, a teda — ako tiež nss ustálené judikuje (vidz na pr. Boh. A 10.445/33) — »výhody« vo smysle § 16 odst. 2 dávk. prav.; naproti tomu nelzá pod pojem »výhody« vo smysle § 16 odst. 2 dávk. prav. subsumovať prípady upravené v § 4 odst. 1 dávk. prav., keďže u týchto prípadov neide o »oslobodenie« prevodov zásadne dávke podliehajúcich, ale práve naopak o prevody, ktoré pod dávkovú povinnosť vôbec nespádajú.

Žal. úrad vychádzal v napadnutom rozhodnutí z právneho názoru, že i prípady, kde ide o prevody, ktoré nie sú podľa § 4 odst. 1 dávk. prav. dávke podrobené, majú byť počítané k »výhodám« vo smysle § 16 odst. 2 dávk. prav. — a vychádzajúc z tohoto právneho názoru, vyslovil žal. úrad, že i okolnosti, na základe ktorých strana dovodzuje, že v konkrétnom prípade ide o takýto prevod, musí strana podľa § 16 odst. 2 dávk. prav. pod následkami prekluzie uviesť a hodnoverne preukázať v priznaní k dávke. Lež — ako to plynie z horejších úvah — je zmienený právny názor žal. úradu mylný, čo tiež sč-l vytýka.

Pre zmienený mylný právny názor, z ktorého žal. úrad v napadnutom rozhodnutí vychádzal a na ktorom jedine vybudoval svoj výrok, že sč-l-a stihly následky prekluzie vo smysle § 16 odst. 2 dávk. prav., bolo napadnuté rozhodnutie zrušiť podľa § 7 zák. o ss.

Č. 11.906.

S a m o s p r á v a o b e c n í: Ustanovení kurátora obci podle § 101 obec. zřiz. čes. je jako dozorčí opatření ponecháno okr. výboru a nevyžaduje žádosti obce za zřízení kurátora.

(Nález ze dne 13. května 1935 č. 15.658/35.)

V ě c: Josef V. a spol. v S. proti zemskému výboru v Praze o zřízení zástupce obci podle § 101 čes. ob. zř.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Na základě pravoplatného usnesení obecního zastupitelstva z 3. července 1930 podala obec N. na osadu N. žalobu u kraj.